

1. Самсонова Л. За рік у школах було зафіксовано 109 тис. звернень до психологів через булінг, - Міносвіти [Електронний ресурс] / Лариса Самсонова. – 1008. – Режим доступу до ресурсу: https://censor.net.ua/news/3080871/za_god_v_shkolah_bylo_zafiksirovano_109_tys_obrascheniyi_k_psihologam_iz_bullinga_minobrazovaniya.

2. Дайджест 112. Все про боротьбу з булінгом в Україні [Електронний ресурс] / Дайджест 112. – 511. – Режим доступу до ресурсу: <https://112.ua/glavnye-novosti/daydzhest-112-vse-o-borbe-s-bullingom-v-ukraine-468519.html>.

3. В Україні хочуть ввести адміністративну відповідальність за булінг [Електронний ресурс] / – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unian.net/society/10283058-v-ukraine-hotyat-vvesti-administrativnyu-otvetstvennost-za-bulling.html>

4. МОН спільно з трьома міністерствами розроблять програму дій з антибулінгу в сфері освіти [Електронний ресурс]. – 7. – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-spilno-z-troma-ministerstvami-rozroblyat-programu-dij-z-antibulingu-u-sferi-osviti>.

5. Лариса З. Український поліцейський повинен бути захисником дитини [Електронний ресурс] / Зуб Лариса. – 1009. – Режим доступу до ресурсу: <https://112.ua/interview/bolshe-vsego-prestupleniy-v-otnoshenii-detey-sovershaetsya-vo-vremya-kogda-oni-idut-v-shkolu-461682.html>.

Шаповал Олексій Сергійович,

слухач магістратури факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

Науковий керівник:

Кравченко Ірина Сергіївна,

доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної
діяльності, кандидат юридичних наук, доцент,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ» ТА «АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОСТУПОК»

Фактичною підставою адміністративної відповідальності є вчинення особою протиправної, винної (умисної чи необережної) дії чи бездіяльності, яка посягає на державний або громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління [1].

Попри те, що визначення адміністративного правопорушення, адміністративного проступку отримали певне законодавче закріплення, наукове їх обґрунтування у працях Ю.П. Битяка І.П. Іолосніченка, С.Т. Гончарука, Є.В. Додіна, А.Т. Комзюка, Л.В. Ковалю, В.К. Колпакова, проблема співвідношення цих понять не вичерпана, свідченням чого є численні монографічні праці та навчальні видання на відповідну

адміністративно-правову тематику. Більше того, питання термінології публічного права належать до малодосліджених напрямків наукового пошуку, і можна стверджувати, що навіть основні поняття у цій галузі поки що не мають точного й адекватного лінгвістичного тлумачення [2].

Офіційне визначення адміністративного правопорушення дається в ч. 1 ст. 9 КУпАП України, згідно з якою адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку передбачено адміністративну відповідальність [3]. Статистика вчинених адміністративних правопорушень свідчить, що їх кількість в Україні з року в рік тенденційно збільшується, чим і обумовлюється актуалізація проблем застосування адміністративних стягнень за проступки в окремих державно-суспільних сферах [4].

Велика кількість науковців, які проводили дослідження в даній тематиці, вважають, що в КУпАП України одночасно використовуються й ототожнюються два терміни і тим самим два поняття - «адміністративне правопорушення» та «адміністративний проступок». Проте ці поняття не тотожні, оскільки адміністративне правопорушення передбачає порушення будь-якої адміністративно-правової норми - незалежно від того, чи передбачено за це відповідальність. Адміністративний же проступок слід розглядати як вид адміністративного правопорушення, за яке встановлено адміністративну відповідальність .

Неоднозначно розкриваються поняття «проступок», «правопорушення» і в сучасній українській мові. Порушення — відхилення від правил, відступ від законів; порушувати — робити, що-небудь всупереч наказові, закону. Проступок — вчинок, що порушує які-небудь норми, правила поведінки, загальноприйнятий порядок; провина. Відтак порушення — це недотримання системи правил, тоді як проступок — невиконання певного виду конкретно визначеної норми, правила поведінки.

Дещо відмінними є поняття «адміністративне правопорушення», передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення та іншими законодавчими актами, які містять адміністративно-правові норми. Так, ст. 319 Митного кодексу України передбачає, що для адміністративного правопорушення необхідною є наявність не просто протиправної, винної (умисної або з необережності) дії, як це передбачено ст. 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а їх сукупності. Тобто виходить, що вчинення однієї такої дії згідно з Митним кодексом України не утворює адміністративне правопорушення.

Отже, «адміністративний проступок» та «адміністративне правопорушення» слід розглядати як окреме та загальне, диференційовано закріплюючи у законодавстві систему відповідних адміністративних стягнень, порядок їх накладення та виконання юрисдикційними органами.

Розмежування понять «адміністративний проступок» та «адміністративне правопорушення» має виключно науково-теоретичний характер, тоді як у законодавстві та правозастосовчій практиці ці терміни використовуються як синоніми.

Виходячи з науково-теоретичного розмежування понять «адміністративне правопорушення» та «адміністративний проступок», їхні ознаки мають отримати законодавче підґрунтя, позаяк виступають підставою адміністративної відповідальності, впливають на кваліфікацію дій чи бездіяльності порушника вимог закону, передбачають можливість застосування заходів адміністративного впливу, вибір відповідного виду і розміру стягнення.

1 . Адміністративна відповідальність в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. А.Т. Комзюка. — 2-е вид., перероб. і доп. — Х.: Ун-т внутр. справ, 2001. — С. 14.

2 . Харитонов О.Є., Харитонova О.І. Деякі проблеми вживання юридичної термінології у галузі приватного та публічного права // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Право і лінгвістика": У 2-х ч., 18-21 вересня 2003 р. — Сімферополь: Доля, 2015. — Ч. 1. — С. 21-26.

3. Адміністративно-правовою наукою майже за 20 років не було розроблено і запропоновано суттєвих теоретичних напрацювань з концепції адміністративного проступку, які б відповідали програмним політичним завданням і конституційним вимогам щодо оновлення законодавства у напрямку визнання головним обов'язком держави забезпечення прав і свобод людини [Колпаков В. Стан дослідження проступку в українському адміністративному праві // Право України. — 2005. — № 6. — С. 25-28].

4. Остапенко О.І. Адміністративна деліктологія: соціально-правовий феномен і проблеми розвитку. — Львів: Львівський інститут внутрішніх справ при Українській академії внутрішніх справ, 1995. — С. 73, 83, 167; Державний контроль за охороною навколишнього природного середовища та раціональним використанням природних ресурсів у 2002 році (форма № 1 — охорона природи): Статистичний бюлетень. — К.: Державний комітет статистики України. — 2003.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

Шатрава Сергій Олександрович,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративної
діяльності поліції Харківського національного
університету внутрішніх справ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

В умовах сьогодення, постає питання, що пов'язане із визначенням пріоритетів формування та реалізації антикорупційної політики держави та наявності дієвого правового інструментарію їх реалізації. Не є виключенням і